

Nazwa grupy zajęć: Grupa zajęć z nauk społecznych i przyrodniczych		ECTS: 9	
Wydział: Wydział Wychowania Fizycznego		Kierunek: turystyka i rekreacja	
Nazwa jednostki prowadzącej grupę zajęć: Katedra Prozdrowotnej Aktywności Fizycznej i Turystyki, Katedra Humanistycznych Podstaw Kultury Fizycznej		Rok: I Semestr: 1-2	
Forma studiów/ rodzaj studiów: Studia stacjonarne: II stopnia		Profil kształcenia: praktyczny	
Język grupy zajęć: polski		Status grupy zajęć: obowiązkowy	
Forma zajęć: wykład/ćwiczenia		Wymiar zajęć stacjonarne 117 godzin	
Koordynator grupy zajęć	dr Michał Rozpara		Sposób realizacji: Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów
Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte na studiach I stopnia z zakresu ekologii, historii, socjologii ogólnej, wiedza o świecie i zachodzących w nim przemianach politycznych.		
Cele grupy zajęć	Celem grupy zajęć jest przedstawienie różnorodności życia na Ziemi, obecnych problemów związanych z zanikiem bioróżnorodności, wpływu turystyki i rekreacji na bioróżnorodność oraz aspektów prawnych związanych z jej ochroną. Zapoznanie studenta z wiedzą w zakresie historii przemian kulturowych na przestrzeni dziejów. Nabycie umiejętności stosowania wiedzy z zakresu historii kultury do rozwiązywania problemów występujących w relacjach między ludźmi. Nabycie przez studenta postawy krytycznej wobec występujących problemów społecznych. Uzyskanie wiedzy w zakresie uwarunkowań i form spędzania czasu wolnego. Zdolność analizowania stylów życia, potrzeb, problemów i zachowań wolno-czasowych, zrozumienie konieczności różnicowania organizacji czasu wolnego ze względu na cechy demograficzne, odmienną kulturę i status ekonomiczny. Poszerzenie wiedzy na temat współczesnego świata, szczególnie zjawisk politycznych, przemian i procesów, ze szczególnym uwzględnieniem ich relacji z turystyką. Uzasadnienie przekonania o bardzo istotnym wpływie polityki na turystykę.		

Lp.	Efekty uczenia się Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Odniesienie Charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji *
W zakresie wiedzy			
W01	Identyfikuje i analizuje i przyrodnicze, historyczne, kulturowe, społeczno-ekonomiczne, gospodarcze i polityczne uwarunkowania aktywności turystyczno-rekreacyjnej.	K_W07	P7S_WK
W02	Zna regulacje prawne aktywności turystycznych.	K_W13	P7S_WK
W03	Ma pogłębioną wiedzę na temat możliwości ochrony bioróżnorodności.	K_W15	P7S_WK
W04	Potrafi wskazać najważniejsze przemiany w zakresie turystyki, kultury oraz kultury fizycznej oraz połączyć je z kontekstem historycznym oraz społeczno-kulturowym.	K_W05	P7S_WK
W05	Rozumie znaczenie problematyki czasu wolnego dla zmian w sferze aktywności fizycznej i społecznej człowieka, oraz modelu konsumpcji i systemu wartości.	K_W06	P7S_WK
W06	Ma rozszerzoną wiedzę o zasadach planowania turystyki aktywnej w plenerze, wie, jak wykorzystać lokalne walory przyrodnicze dla uatrakcyjnienia oferty turystycznej.	K_W17	P7S_WK
W07	Identyfikuje i analizuje główne problemy polityczne świata.	K_W10	P7S_WK

W08	Zna i ocenia wpływ globalnych problemów politycznych na rozwój turystyki i rekreacji.	K_W11	P7S_WK
W zakresie umiejętności			
U01	Potrafi projektować imprezy turystyczne i planować zajęcia rekreacyjne w sposób uwzględniający ich zdrowotne, edukacyjne i wychowawcze funkcje.	K_U03	P7S_UW
U02	Potrafi identyfikować i analizować ekologiczne i polityczne uwarunkowania współczesnych tendencji w ruchu turystycznym.	K_U16	P7S_UW
U03	Umie formułować własne poglądy i idee w ważnych sprawach społecznych i zawodowych związanych z rekreacją i turystyką.	K_U10	P7S_UW
U04	Potrafi zaplanować wydarzenie z uwzględnieniem obiektów ważnych historycznie i kulturowo.	K_U19	P7S_UW
U05	Potrafi dobrać lub stworzyć odpowiednie narzędzia przeprowadzenia badań empirycznych z zakresu turystyki i rekreacji i dokonać ich statystycznego opisu oraz merytorycznej interpretacji.	K_U08	P7S_UW
U06	Umie zebrać i analizować dane dotyczące problemów politycznych itp. na świecie, by wykorzystać je dla celów prognostycznych.	K_U11	P7S_UW
W zakresie kompetencji społecznych			
K01	Dostrzega problemy etyczne związane z rozwojem turystyki.	K_K03	P7S_KK
K02	Wspiera działania na rzecz zachowania równowagi ekologicznej i ochrony bioróżnorodności.	K_K11	P7S_UK
K03	Wykazuje się szacunkiem wobec odmiennych kultur.	K_K12	P7S_KK
K04	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i inspirowanie do uczenia się innych. samodzielnie poszerza posiadaną wiedzę, także w zakresie wykraczającym poza profil studiów oraz nabytych umiejętności.	K_K05	P7S_KR
Stosowane metody dydaktyczne			
Wykład tradycyjny, wykład informacyjny, wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych, wykład interaktywny z wykorzystaniem dyskusji, film, pogadanka dydaktyczna, dyskusja dydaktyczna, burzy mózgów, praca w grupach, prezentacja multimedialna, opracowanie projektów, ćwiczenia przedmiotowe, studium przypadku, wnioskowanie.			

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się uzyskanych przez studentów	
Metody sprawdzania efektów uczenia się: Ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów na podstawie: - prezentowanych referatów, - obserwacji ich aktywności na zajęciach (udziału w dyskusji), - przygotowanej pracy zaliczeniowej (indywidualnej, grupowej), - kolokwium zaliczeniowego (pisemnego, ustnego). - pisemnego egzaminu. Kryteria oceny efektów uczenia się: 2,0 – student nie osiągnął wymaganych efektów uczenia się ($\leq 50\%$), 3,0 – student osiągnął efekty efektów uczenia się w stopniu dostatecznym (51-60%), 3,5 – student osiągnął efekty efektów uczenia się w stopniu dostatecznym plus (61-70%), 4,0 – student osiągnął efekty efektów uczenia się w stopniu dobrym (71-80%), 4,5 – student osiągnął efekty efektów uczenia się w stopniu dobrym plus (81-90%), 5,0 – student osiągnął efekty efektów uczenia się w stopniu bardzo dobrym (91-100%).	

Treści programowe grupy zajęć		Godziny ST/NST
1.	Bioróżnorodność Wprowadzenie w tematykę i pojęcia: bioróżnorodność, ekologia, ochrona przyrody a środowiska.	26

	Konwencja o różnorodności biologicznej; konwencja waszyngtońska CITES i jej znaczenie dla turysty. Historia rozwoju życia na Ziemi i jej wpływ na rozwój bioróżnorodności; pojawienie się człowieka i jego miejsce w świecie różnorodności biologicznej – zapis skalny bioróżnorodności podstawową atrakcją geoturystyki. Środowiska morskie i lądowe jako miejsca występowania bioróżnorodności: omówienie podstawowych środowisk życia. Państwa roślinne i krainy zoogeograficzne, biomy kuli ziemskiej. Gradienty klimatyczne kuli ziemskiej i ich wpływ na funkcjonowanie współczesnego człowieka. Abiotyczne elementy środowiska i ich wpływ na bioróżnorodność. Biomy kuli ziemskiej w turystyce i rekreacji. Konwencja CITES w praktyce – co wolno, a co nie wolno przewozić z różnych regionów świata Choroby tropikalne wywoływane przez zwierzęta – sposoby ochrony, zapobiegania. Ekosystem leśny u jego wpływ na człowieka. Typy roślinności w Polsce i ich znaczenie dla turystyki i rekreacji.	
2.	Historia kultury Epoka pierwotna – rola sprawności i rytuałów dla życia. Starożytne cywilizacje – relacje systemu wierzeń z wiedzą o ciele i konsekwencje widoczne w życiu społecznym. Przemiany w zakresie sztuki i architektury, kultury fizycznej. Prymat religii monoteistycznej w dobie średniowiecza – rozwój w architekturze stylu gotyckiego i romańskiego. Odrodzenie ideałów starożytnych, rozwój humanizmu w sztuce i architekturze. Przemodelowanie podejścia do ciała, rozwój anatomii i medycyny. Oświecenie w nauce i barok w sztuce. Zmiany społeczne od XIX do XX wieku i ich wpływ na ludzkie życie i twórczość. Poszczególne epoki w dziejach architektury i sztuki, kultury fizycznej. Kultura regionalna – analiza historyczna i współczesne przejawy kultury w Polsce i na Śląsku. Współczesne przejawy kultury – sztuka przestrzeni miejskiej, street art, sztuka elektroniczna, design, festiwale sztuki, muzyki, filmu.	26
3.	Socjologia czasu wolnego Zjawisko i definicja czasu wolnego i jego społeczne rozumienie. Syndrom braku czasu we współczesnym społeczeństwie. Rola i społeczne funkcje czasu wolnego. Zachowania społeczne a spędzanie czasu wolnego. Styl życia jako sposób na zagospodarowanie czasu wolnego. Różnicowanie stylów życia i potrzeb wypoczynkowych. Społeczeństwo konsumpcyjne i konsumpcjonizm jako sposób spędzania czasu wolnego. Wpływ globalizacji na formy czasu wolnego. Treści czasu wolnego - masowa kultura, masowa turystyka, masowa konsumpcja a czas wolny jednostek. Turystyka jako sposób spędzania czasu wolnego. Czas wolny a niepełnosprawność. Czas wolny Polaków w świetle badań empirycznych. Współczesna infrastruktura czasu wolnego (najczęstsze formy spędzania czasu wolnego). Determinanty podejmowania zachowań wolno-czasowych. Rola mass mediów (w tym nowych mediów) w zagospodarowaniu czasu wolnego. Środki masowego przekazu – kreator czy pożeracz czasu? Patologie czasu wolnego. Wzrost zachowań dewiacyjnych jako efekt nudy i braku zainteresowań. Problem zagospodarowania czasu wolnego młodych ludzi, cyberprzestrzeń. Budżet czasu. Ilościowe a jakościowe definiowanie czasu wolnego. Tworzenie budżetu czasu wolnego dla wybranej grupy społeczno-zawodowej. Socjologiczne metody i techniki badania budżetu czasu wolnego i sposobów jego spędzania.	39
4.	Problemy polityczne współczesnego świata a turystyka Zakres i problematyka zagadnień dotyczących problemów politycznych współczesnego świata. Literatura i źródła. Podstawowa terminologia. Identyfikacja i rozmieszczenie problemów politycznych we współczesnym świecie. Relacje między konfliktami politycznymi a rozwojem turystyki. Wojna i konflikt zbrojny - studium przypadku (np.: Afganistan, Sudan, Chorwacja, Cypr, Birma, Wietnam, Kambodża itp.). Wojny kresowe. Ludobójstwo. Państwo upadłe. Terroryzm. Wpływ wydarzeń z 13.09.2001 na turystykę. Fundamentalizm religijny. Migracje. Prześladowanie. Bieda a slum tourism. Analiza relacji konflikt polityczny a rozwój turystyki (na wybranych przykładach). Wydarzenia kryzysowe (pandemia) i ich skutki.	26

Forma i warunki zaliczenia grupy zajęć, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danej grupy zajęć

Warunkiem zaliczenia grupy zajęć jest zaliczenie i zdanie egzaminów z przedmiotów wchodzących w zakres grupy zajęć. Warunkiem zaliczenia poszczególnych przedmiotów jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia w minimalnym akceptowalnym stopniu tj. 51%. W przypadku przedmiotów kończących się egzaminem warunkiem dopuszczenia do niego jest wcześniejsze zaliczenie przedmiotów wchodzących w skład grup zajęć. Egzaminy odbywają się w trakcie sesji egzaminacyjnej (zgodnie z organizacją roku) i mają formę pisemną.

Formy zaliczenia przedmiotów wchodzących w zakres danej grupy zajęć:

- praca zaliczeniowa,
- kolokwium zaliczeniowe,
- egzamin pisemny.

Warunki zaliczenia przedmiotów wchodzących w zakres danej grupy zajęć:

- obecność i aktywny udział w zajęciach,
- przygotowanie pracy zaliczeniowej (indywidualnej, grupowej),
- pozytywna ocena z kolokwium zaliczeniowego,
- złożenie pisemnego egzaminu.

Nakład pracy studenta - bilans punktów ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:	129 godz.	
Udział w wykładach	91 godz.	
Udział w ćwiczeniach	26 godz.	
Konsultacje	12 godz.	
Samodzielna praca studenta:	112 godz.	
Przygotowanie do ćwiczeń	30 godz.	
Przygotowanie pracy zaliczeniowej	29 godz.	
Przygotowanie do zaliczenia	25 godz.	
Przygotowanie do egzaminu	28 godz.	
Łączny nakład pracy studenta wynosi: 241 godziny, co odpowiada 9 punktom ECTS		

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danej grupy zajęć

Bioróżnorodność

Literatura podstawowa:

Wilczek Z.: Ekologia w turystyce. Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza w Lublinie, Lublin 2004 (rozdział III).

Krzymowska-Kostrowicka A. Geoekologia turystyki i wypoczynku. PWN, Warszawa 1997.

Antoinette M.: Zmiany w środowisku Ziemi. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001.

Bogucki J.: Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju turystycznych form rekreacji. Wydawnictwo AWF, Warszawa 1984.

Literatura uzupełniająca:

Campbell B.: Ekologia człowieka. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995.

Stanley S.: Historia Ziemi. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.

Poskrobko B. i in.: Ochrona biosfery. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007.

Historia kultury

Literatura podstawowa:

Osińska B.: Sztuka i Czas (T1 i T2). WSiP, Warszawa 2005.

Lipoński W.: Historia sportu. PWN, Warszawa 2012.

Mencwel A. (red.): Antropologia kultury. WUW, Warszawa 2005.

Literatura uzupełniająca:

Kotkin J.: Powszechna historia miasta. Aletheia, Warszawa 2018.

Holloway R.: Krótka historia religii. Wydawnictwo RM, Łódź 2016.

Rejmer K.: Zapomniana historia nauki. PWN, Warszawa 2019.

Frutiger A.: Człowiek i jego znaki. d2d.pl, Kraków 2010.

Havelock E.A.: Muza uczy się pisać. Rozważania o oralności i piśmienności w kulturze Zachodu. WUW, Warszawa 2006.

Kozin I.: Ikony architektury w województwie śląskim w XX i XXI wieku. Muzeum Śląskie Katowice, 2019.

Sparke P.: Design. Historia wzornictwa. Arkady, Warszawa 2012.

Socjologia czasu wolnego

Literatura podstawowa:

Cieloch G., Kuczyński J., Rogoziński K. (red.): Czas wolny – czasem konsumpcji? Warszawa, 1992.

Milian L.: Socjologia czasu wolnego: wiedza o czynnościach swobodnie wybieranych. Gdańsk, 2010.

Mroczkowska D. (red.): Czas wolny: refleksje, dylematy, perspektywy. Warszawa, 2011.

Sroczyński W., Ploch L.: Czas wolny i niepełnosprawność. Warszawa, 2017.

Literatura uzupełniająca:

Bombol M., Dąbrowska A.: Czas wolny. Konsument, rynek, marketing. Warszawa 2003.

Muszyński W., Sokołowski M. (red.): Homo kreator czy homo ludens? Nowe formy aktywności i spędzania czasu wolnego. Toruń, Wyd. Adam Marszałek, 2008.

Zimbardo P., Boyd J.: Paradoks czasu. PWN, Warszawa 2009.

Problemy polityczne współczesnego świata a turystyka

Literatura podstawowa:

Ostaszewski P. (red.): Konflikty kolonialne i postkolonialne w Afryce i Azji 1869-2006. KiW, Warszawa 2006.

Kubiak K.: Wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie. Trio, Warszawa 2007.

Łoś R., Regina-Zacharski J.: Współczesne konflikty zbrojne. PWN, Warszawa 2010.

Cesarz Z., Stadtmüller E.: Problemy polityczne współczesnego świata. Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2002.

Literatura uzupełniająca:

Barnaszewski B.: Źródła kryzysów i konfliktów. Uwarunkowania stymulujące społecznie kryzysy i konflikty wewnętrzne i transgraniczne. Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2011.

Karolczak K.: Encyklopedia terroryzmu. Oficyna. Wydawnicza Spar, Warszawa 1995.

Mojsiewicz Cz.: Leksykon problemów międzynarodowych i konfliktów zbrojnych. Wyd. Atla 2, Wrocław 2003.

Legucka A.: Geopolityczne uwarunkowania i konsekwencje konfliktów zbrojnych na obszarze poradzieckim. Difin, Warszawa 2013.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki

Nie dotyczy

Forma oceny efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Forma oceny		
	Test sprawdzający	Prezentacja/praca grupowa	Obserwacja/diskusja dydaktyczna
W01	X	X	X
W02	X		
W03			X
W04	X		X
W05	X		
W06	X		
W07	X	X	X
W08	X	X	X
U01		X	
U02	X	X	X
U03	X	X	X
U04		X	
U05		X	
U06	X		X
K01			X
K02			X
K03	X	X	X
K04	X		X

Macierz efektów uczenia się dla grupy zajęć

Efekty uczenia się	Przedmioty			
	Bioróżnorodność	Historia kultury	Socjologia czasu wolnego	Problemy polityczne współczesnego świata a turystyka
W01	X	X	X	X
W02	X			
W03	X			
W04		X		
W05		X		
W06			X	
W07				X
W08				X
U01	X		X	
U02	X			X
U03		X	X	X
U04		X		
U05			X	
U06				X
K01	X			
K02	X			
K03		X	X	X
K04			X	X